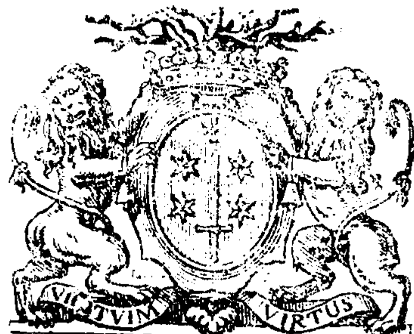
A°. 1858. N°. 123.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 28 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 24 Mei.

In de hoogere kringen wordt bepaaldelijk verzekerd, dat de Porte het voorstel van Frankrijk, ter regeling der staatsregtelijke beerekkingen van Montenegro, niet in allen deele heeft aangenomen; — dat zij van hare zijde voorwaarden heeft gesteld, onder welke zij zich bereid heeft verklaard om die regeling aan eene commissie van de vijf mogendheden optedragen. Onder deze voorwaarden staat op den voorgrond, dat het regt van suzereiniteit van de Porte op Montenegro zal worden erkend. Van goederhand wordt verzekerd, dat Oostenrijk, Engeland en Pruissen in dat opzigt met de Porte instemmen, en dat de laatstgenoemde mogendheid zich, onder dit beding, bereid heeft verklaard om aan Montenegro eenig grondgebied in de vlakte aftestaan. Rusland schijnt zich niet daartegen te verzetten, mits de erkenning van het regt van suzereiniteit zich alleen bepale tot het aftestaan grondgebied in de vlakte, en men vleit zich, dat Frankrijk daarmede zal instemmen. Aan het voldoen eener vordering van Vorst, *Danilo* om in 't bezit te worden gesteld van de haven van Antivari, aan de Adriatische-zee, kan niet worden gedacht. In dat opzigt zijn de oostenrijksche en turksche Regeringen het volmaakt met elkander eens.

— Naar men verneemt, heeft de oostenrijksche Regering dezer dagen eene nota aan het Kabinet van Parijs gerigt, in welke met eenigen aandrang van Frankrijk wordt verlangd, dat van die zijde het bestuur van Sardinie ernstig zal worden vermaand om in 't vervolg meer matiging te betoonen, dan waarvan het tot dusver heeft doen blijken, vermits dit bestuur steeds de houding aanneemt, alsof het, bij dit in elk geval onvoorzigtig bedrijf, op de volledige ondersteuning van de fransche Regering zou kunnen rekenen.

— Bij gelegenheid van de echtverbindtenis van den Koning van Portugal met Prinses *Stephanie van Hohenzollern Sigmaringen*, zijn er onderhandelingen geopend, onder bemiddeling der pruissische Regering, om eene verzoening te bewerken tusschen *D. Miguel* en zijnen koninklijken neef, en wel met de goedkeuring van het in der tijd tot stand gebragte tractaat van Evora-Mende, bij 't welk *D. Miguel* afstand zoude doen van al zijne regten en die zijner nakomelingen op de Kroon van Portugal, tegen teruggave van al de hem persoonlijk toekomende en in dat Rijk gelegen goederen, en een jaargeld uit de Rijks-kas van 60 conto's. Men meende, dat aan het treffen eener dergelijke overeenkomst thans geene belangrijke bezwaren zouden worden in den weg gelegd.

BERLIJN, 25 Mei.

Het verblijf des Konings op Sanssouci schijnt een zeer gunstigen invloed te hebben op den toestand van Z^r. M^s. gezondheid. Eerlang zullen de gewone geneesheeren des Konings zich met de medicinaal-raden *Romberg* en *Frerichs*, op hun verzoek daartoe geroepen, over dien toestand beraden, ten einde tot een besluit te komen over de vraag, of de Koning zich gedurende den zomer in Potsdam zal blijven ophouden, dan of het voor Z. M. geraden zoude zijn om eene der badplaatsen te bezoeken.

— Hoewel men er nog geen berigt van heeft bekomen, houdt men zich verzekerd, dat Prins *Albert*, welke zich dezer dagen uit Engeland naar het vasteland zal begeven, zijne reis tot deze residentie zal uitstrekken, ten einde zijne dochter, de jonge *Prinses van Pruissen*, te bezoeken. — Daarentegen wordt hier ter stede nog geen geloof gehecht aan het gerucht, alsof Koningin *Victoria* weder een bezoek zoude afleggen aan het Hof van Frankrijk, tijdens hetzelve zich in den loop van dezen zomer in Cherbourg zal bevinden.

— Naar men verneemt, hebben de leden der parijsche Conferentie zich verbonden om ten aanzien van het verhandelde in deze vergadering een diep stilzwijgen in acht te nemen. Dit zal echter niet verhinderen, dat van tijd tot tijd min of meer gegronde geruchten dienaangaande zullen worden verbreid, hetzij door brusselsche, hetzij door engelsche dagbladen. Velen zouden het uit dien hoofde wenschelijk oordeelen, dat van de Conferentie zelve, zoo spoedig als dit geraden mogt worden geoordeeld, eenig berigt deswegens werd bekend gemaakt, op 't welk zou kunnen worden vertrouwd.

PARIJS, 25 Mei.

De gevolmagtigden der groote mogendheden, leden der parijsche Conferentie, zijn opgeroepen geworden ter bijwoning eener tweede bijeenkomst dezer diplomatieke vergadering, welke morgen op den middag zal plaats hebben.

Men blijft steeds verzekeren, dat het vraagstuk der Donau-vorstendommen reeds in de bijeenkomst van zaturdag is besproken, en men wil thans weten, dat de beraadslaging over dit onderwerp, van langer duur zal zijn dan waarop aanvankelijk, van de zijde van het publiek ten minste, schijnt te worden gerekend. De mogendheden, welke gunstig gestemd zijn ten aanzien van de belangen der roumanische volken, zijn tot het besluit gekomen om niet tot het uiterste aantedringen op het toepassen van het beginsel der vereeniging, maar zullen zeer zeker trachten om de voordeeligste voorwaarden te bedingen in het belang der door haar begunstigde bevolkingen. Zij zullen waarschijnlijk een krachtigen tegenstander vinden in *Fuad-bassa*, die, naar men verneemt, zeer welsprekend is en ten volle berekend om zich naar eisch van de fransche taal te bedienen; zoodat hij, naar aanleiding der hem gegevene instructien, de besluiten behoorlijk zal kunnen toetelichten, welke omtrent de aangelegenheid der vorstendommen in Konstantinopel zijn genomen. — Heden heeft *Fuad-bassa* een langdurig onderhoud gehad met den oostenrijkschen gezant, den baron *von Hubner*, door wien hij, buiten eenigen twijfel, in de Conferentie ten nadrukkelijkste zal worden ondersteund.

— Alhier ter stede is het berigt ontvangen, dat de engelsche vloot, te Malta gestationeerd onder de bevelen van den admiraal *Lyons*, naar de Adriatische-zee zal verzeilen. Men beschouwt dit als een gevolg der zending van de twee fransche linie-schepen, onder commando van den schout-bij-nacht *Jurien la Gravière*, en van het vertrek van dat gedeelte van het fransche eskader, 't welk onlangs de reede van Toulon heeft verlaten.

— Het dagblad *le Courrier de Paris* deelt de ministeriële circulaire mede, betreffende de conversie der onroerende eigendommen der liefdadigheids-instellingen, en voegt daarbij, dat reeds voor eenigen tijd vruchteloos uitnoodigingen waren gerigt aan de administratien der hospitalen en der bureaux van liefdadigheid, en het alzoo noodzakelijk was geworden om maatregelen te nemen, ten einde die collegien aantesporen tot het volgen der door de Regering als wenschelijk beschouwde rigting.

De heer *Louis Veuillot* blijft bij zijn gevoelen, dat de maatregel ongunstige gevolgen zal hebben, ter zake van de vermindering der rente, de vermeerdering der behoeftigen en de vermindering der giften, die aan de instellingen van liefdadigheid zullen worden vermaakt. De heer *Veuillot* maakt heden in de *Univers* de aanmerking, dat personen, die uit een godsdienstig beginsel eene *duurzame* gift ten behoeve van de armen willen afzonderen, bij voorkeur den grond-eigendom verkiezen. Verder moet, volgens dezen clericalen publicist, niet uit het oog worden verloren, dat in den tegenwoordigen tijd de eigendommen der armen het zedelijkste, en tevens het zekerste staatkundige bolwerk opleveren, tot waarborging van het bezit der overige eigendommen.

De heer *Guéroult*, de hoofd-redacteur van *la Presse*, noemt de conversie „een van die voortreffelijke maatregelen, ter zake van welke de Regering niet genoeg kan worden geprezen." Inmiddels verklaart de genoemde publicist heden in het door hem bestuurde dagblad, dat hij minder ingenomen is met den vorm, in welken de maatregel wordt toegepast. Volgens hem had de Regering de zaak *bij de wet* behooren te regelen. Thans is de uitvoering opgedragen aan de prefecten en aan de administrateuren der liefdadigheids-instellingen, en is het te hopen, dat de goede uitslag der operatie niet in de waagschaal zal worden gesteld door ontijdige voorzigtigheid van dezen, of door onberaden ijver van genen. De heer *Veuillot* zegt te dezen aanzien spottenderwijze, dat het vooruitzigt indedaad heerlijk en vertroostend mag worden genoemd.

Wat voorts den heer *Guéroult* bijzonder aanstaat in den maatregel, is, dat de maatschappelijke gevolgen der thans voorgenomene conversie zich zullen doen gevoelen tot ver over de fransche grenzen, aan gene zijde zoowel van de Alpen, als van de Pyreneeën, en dat de stap, waartoe het gouvernement is overgegaan, andere Regeringen ten spoorslag zal verstrekken om het stelsel afteschaffen van de goederen in de doode hand, in weerwil van het misbaar eener eigenbelangzuchtige geestelijkheid en van de protesten der bewindslieden te Rome.

— In het dagblad *le Constitutionnel* leest men heden een uittreksel uit een verslag van den secretaris der commissie, welke in het jaar 1855 door den minister van Openbare Werken is benoemd, om nategaan, aan welke oorzaken de ongelukken op spoorwegen moeten worden toegeschreven, en welke middelen moeten worden aangewend om die te voorkomen. Volgens dat verslag zijn in Frankrijk, van 7 September 1835, den dag, op welken de eerste spoorweg is geopend, tot op 31 December 1854, 513 ongelukken voorgevallen, waarvan 274 het gevolg zijn van derailllement en 239 van het tegen elkander stoten van wagens. Als men bij het getal der personen, die bij deze ongelukken zijn gedood of gekwetst, optelt het aanzienlijk getal personen, die door eigene onvoorzigtigheid ongemak hebben geleden, dan verkrijgt men eene uitkomst van 2374 slagtoffers, zoo dooden als gekwetsten. Uit de verslagen, betreffende dergelijke ongelukken in naburige Staten, blijkt, dat zij veel talrijker zijn in Engeland dan in Frankrijk, doch ook veel talrijker in Frankrijk, dan in Pruissen en in Belgie. Wat de meerdere veiligheid aangaat, die velen willen toekennen aan de vroegere middelen van vervoer, dit punt schijnt allezins betwistbaar te zijn. Uit de statistieke bescheiden der onheilen, welke in een tijdsverloop van tien jaren zijn voorgevallen in de dienst der twee groote maatschappijen der messageries françaises, moet worden afgeleid, dat het getal der dooden en gekwetsten, in verhouding tot het getal der reizigers, nagenoeg even groot is als dat der slagtoffers op de spoorwegen.

— Den 15^den Mei is het bekende staatkundige regtsgeding te Salerno hervat. Er is een geregtelijk onderzoek ingesteld, tot beslissing der vraag, of het transportschip *Cagliari*, na de bende van *Pisacane* te Sapri te hebben ontscheept, het steven had gewend naar Napels, ten einde aldaar kennis te gaan geven van het voorgevallene, dan wel naar Ponza, om versterking te halen, ten behoeve der insurgenten. Deze vraag is beslist in den geest der verdediging, en in strijd met de verklaring van den generaal *Robert* en twee hoofd-officieren der napelsche Marine, welker getuigenis door het napelsche openbaar ministerie was ingeroepen tot staving der aanklagt. Daarna is de zitting van het Hof tot nadere bijeenroeping verdaagd.

— De laatste correspondentien uit Madrid houden in, dat, naar alle waarschijnlijkheid, eerlang zal worden overgegaan tot eene verkiezing voor de provinciale deputatien. Het tegenwoordige personeel dezer regerings-collegien is benoemd, tijdens de heer *Nocedal* aan het bewind was, op eene onregelmatige wijze, bij koninklijke besluiten, en bestaat grootendeels uit absolutisten en aanhangers der clericale partij, die niet weinig invloed hebben uitgeoefend bij gelegenheid der laatste verkiezing van de leden der Cortes-vergadering. Denkelijk zal, ingeval de Koningin het daartoe strekkende besluit bekrachtigt, de verkiezing voor de provinciale deputatien in Junij plaats hebben, en zal tot eene ontbinding der Cortes worden overgegaan, nadat de uitslag der verkiezing zal zijn bekend geworden. De heer *Posada Herrera*, de nieuwe minister van Binnenlandsche Zaken, wordt voorgesteld als de staatsman, die dezen maatregel, waarmede de publieke meening in Madrid allezins ingenomen schijnt te zijn, doordrijft.

De spaansche Koningin zou Madrid op 25 Mei verlaten, ten einde zich naar Alicante te begeven, waar ter harer eere groote feesten zullen worden gegeven.

— De luitenants *de Courtiel* en *Hyenne* zijn opgeroepen geworden om te verschijnen voor den regter-van-instructie te Versailles, ten einde verklaringen afteleggen, omtrent de bekende tweegevechten, in welke zij tegenover den heer *de Pène* hebben gestaan. Ook is de luitenant *Rogé*, een der getuigen, voor den regter geroepen.

LONDEN, 25 Mei ('s avonds).

Berigten uit Lissabon van 19 Mei melden, dat het stoomschip, waarmede de jeugdige Koningin van Portugal de reis van Engeland naar dat land heeft gedaan, te Corunna heeft moeten binnenloopen, ter zake van het onstuimige weder, en alzoo eerst den 17^den op den Taag is aangekomen. De Koning heeft zich kort daarna, met de leden van het koninklijk gezin en met de ministers, aan boord van dat vaartuig begeven, ten einde zijne gemalin voor 't eerst te ontmoeten. Den volgenden dag is H. M. aan wal gegaan. Zij werd tot dat einde door den Koning met eene staatsie-sloep van het stoomschip afgehaald, en is, zoodra zij aan land gestapt was, met den Koning en de leden van het koninklijk gezin naar de St. Domingo-kerk gereden, alwaar de echtverbindtenis, die vroeger, bij volmagt, te Berlijn was gesloten, plegtig is bekrachtigd. Nadat H. M. vervolgens op het koninklijke paleis was aangekomen, heeft zij zich, terwijl de troepen der bezetting voor haar defileerden, aan de vergaderde volksmenigte vertoond, die haar met gejuich heeft begroet. — De te Lissabon te geven feesten ter zake van het huwelijk des Konings zullen, naar men meldt, vijf dagen duren. Daarna zullen HH. MM. denkelijk zich naar het zomerpaleis van Cintra begeven.

— Het ministeriële avondblad meldt, dat de Admiraliteit verleden zaturdag bevolen heeft, dat al de schepen, die thans op de werven uitgerust worden, met den meesten spoed moeten worden gereed gemaakt om in zee te kunnen steken. Ook de reserve van stoom-oorlogschepen moet met allen spoed gereed gemaakt worden.

— De beurs was heden vaster. De 3 pc. gecons. 98⅛ à ¼ tegen Julij.

LONDEN, 26 Mei.

Het londensche ochtendblad de *Morning-Post* is, betreffende de aangelegenheid der britsche machinisten van de *Cagliari*, niet minder vijandig ten aanzien van de napelsche Regering gestemd, dan de *Times*.

„Men heeft schadevergoeding gevraagd, en deze is geweigerd (dus wordt o. a. in dat dagblad aangemerkt). Met het in vrijheid stellen der beide genoemde personen, heeft de napelsche Regering het bewijs geleverd, dat zij het regt niet had om hen in verzekerde bewaring te houden en te bestraffen. Het Parlement zal nu moeten bepalen, tot welke middelen men zal dienen overtegaan, om aan de wereld kenbaar te maken, dat Engeland niet kan dulden, dat zijne nationale eer en waardigheid de speelbal van Napels blijven.

„Wij zijn overtuigd, dat, indien de admiraal *Lyons* zich slechts met zijne vloot voor Napels vertoonde, de Regering van Koning *Ferdinand* tot andere gedachten zoude komen. De te volgen weg is zoo nauwkeurig afgebakend, dat lord *Malmesbury* zich te dien aanzien niet kan vergissen. Indien de Koning van Napels weigerachtig blijft om in dezen regt en geregtigheid uitteoefenen, zal hij zich wel verpligt vinden om maatregelen te nemen, ofschoon dan ook daardoor een brand zou kunnen worden ontstoken, welke zich veel verder dan alleen over het italiaansche schiereiland zou kunnen uitbreiden."

BRUSSEL, 26 Mei.

De Kamer der Afgevaardigden heeft hare werkzaamheden hervat. Na de goedkeuring van een tot stand gebragt handelsverdrag met S. Salvador, heeft de minister van Financien eene opgave medegedeeld van de daar te stellen openbare werken, ter bevordering van het algemeen welzijn en belang.

Daaronder komt in de eerste plaats voor een bedrag van ruim twintig millioenen franken voor de uitbreiding van de stad Antwerpen; verder nog de noodige gelden voor een kanaal van Deynze naar de Noord-zee; voor de verbetering van het kanaal van Gend naar Brugge; voor de verbreeding van het kanaal in de Kempen; voor de verbetering van de haven van Ostende; voor het daarstellen van eene vlugthaven te Blankenberge; voor het uitdiepen van de Sambre; voor verbetering van het vaarwater op de Schelde; voor het daarstellen van een zij-kanaal langs de Maas; en wat des meer zij.

Behalve deze werken zoude men nog elf millioenen verlangen voor de voltooijing der spoorwegen; drie millioenen

voor een nieuwen spoorweg van Brussel naar Leuven, en nog een aanzienlijk bedrag voor de voltooijing en verfraaijing van koninklijke paleizen.

Voor al deze werken zouden gevorderd worden 37 millioenen, te besteden in de eerstvolgende zes jaren, en tot het erlangen van die fondsen zou men eene geldleening van het genoemde bedrag behooren te ondernemen. — Zoo gemeld wordt, heeft deze voordragt over 't algemeen een zeer gunstigen indruk gemaakt.

Daarop is de begrooting van het departement van Oorlog in overweging genomen. Men heeft aanmerking gemaakt op het belangrijke eindcijfer; maar daartegen is aangemerkt, dat dergelijke bedenking, nadat het bedrag van het leger bij de wet is bepaald, niet te pas kwam. Voor de volgende zitting is eene nieuwe wet op de militie toegezegd.

— Naar men verneemt, zal de Hertog *van Braband* de stad Berlijn incognito bezoeken; zich verder naar Hannover en welligt ook naar Zweden begeven.

's GRAVENHAGE, 27 Mei.

Den 26sten dezer is alhier geopend de 40ste vergadering der Evang. Luthersche Synode. Voorzitter dezer vergadering is ds. *J. Decker Zimmerman*, pred. te Utrecht; vice-pres. ds. *J. G. Liernur*, pred. te Haarlem; eerste secretaris ds. *K. N. Meppen*, pred. te 's Gravenhage; tweede secretaris ds. *J. H. Michelsen*, pred. te Haarlem; preadviseur prof. *A. D. Loman*, hoogl. te Amsterdam.

— Bij beschikking van 22 Mei is, met intrekking der voorloopige concessie van 4 Januarij te voren, aan den heer *W. Meeter*, te Zwolle, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene schroef-stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en klein vee van Zwolle naar Meppel, en tusschenplaatsen, en terug.

Den 22sten dezer is op den heer *A. Soeteman*, te Geertruidenberg, en verdere belanghebbenden, overgeschreven de concessie voor eene stoombootdienst tusschen Rotterdam en Geertruidenberg, in der tijd verleend aan de firma *Koene en Co.*

— De tentoonstelling van merkwaardige voortbrengselen van kunst en nijverheid van alle landen, waarvan het programma geplaatst is in het bijvoegsel der *Staats-Cour.* van den 7den April jl., zal, volgens eene mededeeling van den ondernemer, geopend zijn van den 31sten Mei tot den 1sten Augustus aanstaande. (*Staats-Cour.*)

— Bij besluiten van 26 Mei heeft Z. M. benoemd: bij het 5de reg. inf., tot kapitein den 1sten luit.-adj. *P. F. L. G. Plaat*, van het 8ste reg.; — tot ontvanger der successie-regten te Amsterdam den heer *H. van Goudoever*, thans ontv. der registr.; — tot directeur van het postkantoor te Winschoten den heer *J. E. Tulleken*, thans commies 1ste kl.

HAARLEM, 26 Mei.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad dezer stad van heden heeft de heer *J. C. Kruseman* zitting genomen.

De voorzitter heeft berigt, dat het raadsbesluit tot afschaffing van de belasting op de bouwmaterialen door Z. M. den Koning is goedgekeurd; dat op den 21sten de afkondiging daarvan heeft plaats gehad, en derhalve de belasting op den 30sten Mei aanstaande niet meer verschuldigd zal zijn.

De Raad heeft besloten om de magtiging voor de waarneming van de functien van gemeente-ontvanger, op *J. F. Dodenhuis* verstrekt, nog te verlengen tot de nieuw te benoemen ontvanger zal kunnen in functie treden.

Het verslag van de commissie voor het ontwerpen eener instructie voor den gemeente-ontvanger, is, met 12 tegen 6 stemmen, aangehouden tot eene volgende vergadering. Even zoo is aangehouden het voorstel van B. en W. ter bepaling der jaarwedde en van het bedrag van den te stellen borgtogt.

Vermits het gebleken is, dat de tijdelijk te bergen patronen voor de troepen der bezetting, in den Papen-toren, ongeveer 4 ponden buskruid zouden bevatten; dat daarenboven moet worden voorzien in het bewaren van het buskruid voor de dienst der schutterij, en het gezamenlijk bedrag van een en ander nog minder zal zijn, dan dat, 't welk de wet aan de vervaardigers van vuurwerk veroorlooft in voorraad te houden, wordt besloten om den genoemden toren tot tijdelijke bergplaats van patronen interigten.

Tot stemopnemers voor de verkiezing van een lid der Tweede Kamer, op 8 Junij aanstaande, worden, behalve de voorzitter, benoemd de heeren *Brink* en *Kruseman*.

Op voorstel van de commissie voor de pensioenen, wordt besloten, het verzoek van *J. P. Schuman*, gewezen organist en klokkenist, tot het erlangen van pensioen, aftewijzen.

In het verslag van de genoemde commissie is, voor de berekening van het aangevraagd pensioen voor den gewezen gemeente-ontvanger *W. v. Walré*, aangenomen de jaarwedde van *f* 3000, verminderd met *f* 450, voor het tractement van een bediende, en alzoo een zuiver bedrag van *f* 2550. Sommige leden hebben daarmede niet ingestemd, en begrepen, dat voor dit bedrag moest worden aangenomen de jaarwedde, zoodanig als die uit de gemeente-kas is uitbetaald, en alzoo een bedrag van *f* 3000. Met dit laatste gevoelen heeft de Raad zich vereenigd.

De Raad heeft besloten tot den verkoop van grond, aan den Jansweg, tegen 80 c. de v. el, en in de Molensteeg tegen 60 c. de v. el, aan de erven *J. van Straaten*; — van gronden in de Zijlstraat tegen 60 c. de v. el respectievelijk aan *J. Anderson* qq, en *L. v. d. Weiden*.

De Raad heeft de rekening van commissarissen voor de Stads-apotheek goedgekeurd, en hen gemagtigd om een tweeden bediende bij deze inrigting met *f* 80 's jaars te bezoldigen.

Een rekest van *V. v. d. Vinne v. Lee*, om teruggave van *f* 114—16 voor het bedrag, 't welk hij voor pl. belasting op de steenkolen, onder de vroegere tarieven, meer heeft betaald, dan bij van zijn voorraad op den eersten April 1857, bij de invoering der nieuwe tarieven, zou hebben moeten voldoen, — is gewezen van de hand.

De beraadslaging is met geslotene deuren voortgezet.

HAARLEM, 27 Mei.

Heden heeft te Parijs de tweede zitting van de Conferentie plaats gehad.

Het fransche linieschip *Austerlitz* is van Brest naar de Middellandsche-zee gestevend, om zich daar bij het oefenings-eskader te voegen.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat de baron *v. Rothschild* zijne betrekking als lid van den Raad van bestuur van de oostenrijksche krediet-inrigting heeft nedergelegd, en dat dit geen gunstigen indruk heeft gemaakt.

Wij vernemen met belangstelling, dat zich ook te Amsterdam eene sub-commissie heeft gevormd van de kweekschool voor de zeevaart te Leiden. Het doel dezer kweekschool is, om aan knapen, welke lust en geschiktheid bezitten voor 's Rijks marine, *kosteloos* een voorbereidend onderwijs te geven in de kennis van de zeevaart, van de constructie en tuigage der schepen en van de gewoonten en discipline, welke op onze oorlogsvaartuigen heerschen, opdat hun, bij het aan boord komen, de handen niet ten eenemale verkeerd staan. Ten behoeve dezer nuttige instelling, is welwillend door het ministerie van Marine eene behoorlijk bemande kanonneerboot te Leiden gestationeerd, waarop de jongelieden gelegenheid hebben zich dagelijks praktisch te oefenen, en welke onmiddelijk met de school is verbonden. De cursus duurt gewoonlijk slechts drie maanden, en de commissie te Leiden houdt een nauwlettend toezigt op het gedrag en den toestand der knapen, en draagt zorg, dat zij op de goedkoopste wijze, behoorlijk gehuisvest en verpleegd worden. De kosten gaan in den regel *f* 35 à *f* 40 niet te boven, en voor deze geringe som verzekert men zich van eene doeltreffende elementaire opleiding en van de ondersteuning en medewerking der commissie, welke steeds met belangstelling het lot blijft nagaan der knapen, welke aan hare kweekschool onderwijs hebben ontvangen, en zich zooveel mogelijk beijvert, om hen goed en spoedig te doen plaatsen en bevorderlijk te zijn aan hunne opklimming in de dienst. De commissie heeft dan ook meermalen de voldoening mogen smaken, hare kweekelingen goed te mogen zien vooruitkomen, en zij mag zich verheugen in de bijzondere belangstelling en ondersteuning van Z. Exc. den minister van Marine. Wij vestigen de aandacht van ouders, voogden en ook bovenal van regenten van weeshuizen en van armverzorgers op deze instelling, welke aan de knapen, die door goed gedrag en vlijt tot hun eigen welzijn willen medewerken, de gelegenheid opent om onder zeer gunstige uitzigten en aanbevelingen in 's Rijks zeedienst te treden. Vele jongelingen toch, die voor andere ambachten of betrekkingen geene neiging gevoelen, bezitten geschiktheid en lust tot de zeedienst, en voor deze mag het van het grootste gewigt worden beschouwd, dat zij hunne loopbaan beginnen op eene wijze, welke eene gunstige voortzetting daarvan waarborgt. De sub-commissie alhier bestaat uit de heeren *G. D. Uhlenbroek*, president; *P. Huidekoper*, examinator; *A. W. van Eeghen*, *J. Boelen J. Rzn.*, *W. H. Suringar*, mr. *F. Th. Westerwoudt*, *J. G. Jäger*, *B. A. van Doorn*, thesaurier, en *Joh. C. Zimmerman*, sekretaris. (*Amsterd. Cour.*)

— Van 15 tot en met 21 Mei zijn in Vriesland 68 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1°. Januarij 2703.

— Naar luid van fransche dagbladen, worden thans in Engeland oorlogschepen van het zwaarste kaliber naar een geheel nieuw en ongewoon model gebouwd. De buitenzijde dezer schepen wordt van ijzeren kogelvrije platen voorzien, zoowel in de batterij, als op het dek, ter beschutting der matrozen en der mariniers. De boeg wordt voorzien van een zeer zwaar en met de meeste voorzorg sterk gevestigd ijzeren spoor. Dergelijk schip zal niet meer dan eene enkele batterij voeren, doch bestaande uit geschut van het zwaarste kaliber en ingerigt voor holle projectielen. Het daarvoor bestemde tuig zou ligt zijn en geenszins in verhouding tot de zwaarte van het vaartuig, maar daarentegen zoude het worden voorzien van een schroef-stoomvermogen van 3000 paardenkrachten. — De proef wordt genomen op daartoe interigten zeilschepen, geboord voor 130 stukken geschut, voor zoover die daarvoor bruikbaar worden bevonden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

27 *Mei* 1858. 4½ *ure*.

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	105¼	½	105¼	Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 „	162⅜	—	—	„ „ 4 „	61¼	—	-
W. Schuld 2½ „	64	1/16	64	„ Met. 5 „	74 13/16	⅞	—
„ . 3 „	76 5/16	—	—	„ r.Amst. 5 „	86 9/16	11/16	86 9/16
„ . 4 „	97 9/16	⅜	—	„ Nat. 5 „	76 1/16	⅛	—
Amort. Sd. 3 „	—	—	-	„ 54. 2½ „	38 11/16	—	-
Handl. Ms. 4½ „	141½	—	—	Wener Bank *f*	-	—	—
O. I. Leen. 4 „	96½	—	—	„ . . „	—	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—	„ 4 p	311	—	—
Leening 4½ p	—		—	NAPELS.			
Rijn-Spw. 4½ „	—	—	—	Cert. L. B. 5 p	—	—	
M. Weldd. 4 „	—	—		„ *Rots.* 5 „	—	-	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	-	—	Obl. Lond. 5 p	—	—	
„ *Rots.* 2½ „	52¼	—	—	„ 3 „	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif.....3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	98 13/16	⅞	—
SPANJE.				„ 39. 5 „	—		—
Oblig.....1½ p	26⅜	7/16	—	„ 43. 5 „	—		
„ ....3 „	43½	—	—	„ 52. 4½ „	—	—	
„ Bin. 3 „	37 11/16	¾		SARDINIE.			
Am.-Schuld	7⅛	—	—	.......5 p	—	—	-
Bew. Coup.	4¾	13/16	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
Oblig.....3 p	46 1/16	⅛	46 1/16	„ Parijs..	—	—	
„ 1856. 3 „	44 11/16		—	ECUADOR.			
„ Uitgest..	28			Obl. 1855. 1 p	14 1/16	onbep.	
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & Co. 5 p	105⅜	—	—	Obl. 6 th. 4½ p	36⅛	¼	—
„ 5 „	103⅜	—	—	„ Uitg. 2 „	—		—
Certif. Obl. 5 „	—	—	—	GRENADA.			
„ „ 4 „	86	—	—	Oblig.....3½ „	18 1/16	⅛	—
„ *Stglits* 4 „	85⅝	—	—	„ Uitg. ..	5 11/16	¾	
„ N. 4 „	85	—	—	MEXICO.			
„ 54. 5 „	—	—		Oblig.....3 p	18⅞	15/16	—
„ 55. 5 „	101⅜	½	101 7/16	N.-AMERICA.			
„ Hamb. 5 „	—	—	—	Philad. *Hope f*	—	—	—
„ Lond. 5 „		-	—	„ Lt. B.	—	-	-
„ „ 4½ „	—	—	—	„ *Rots.* 6 „	—	—	
Insch. . 6 „	64⅛	—	—	Am. Bankact.	—	—	—
Cert. . 6 „	65	⅛	—	Ill. Spw. Aand.	—	—	—
POLEN.				„ Obl. C.B. 7 „	86	⅛	—
Aand. 1835. *f*	153¾	—	—	Louisiana 5 p	—		—
Oblig.....4 p	80¼	⅜	—	GRIEKENLAND.			
PRUISSEN.				Obl. 1825 p.	3½	⅝	—
Oblig.....4½ p	—	-	—				
Aand. 54. 3½ „	201	—	—				

Russische spoorweg *f* 72¼ à ½. De 3 pc. Portugal 1857 44⅜ à 7/16. Doorgef. Russische spoorweg *f* 248 à ½. Land Warrants 4½. Entrepôtdok 100 1/16. — Beleening 3½. Prolongatie 3. Disconto 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President.* J. BRASKAMP, *Secretaris.*

De binnenl. fondsen bleven op de vorige hoogte. — Oostenrijksche meer gevraagd; russische en spaansche williger; americaansche fondsen daarentegen flaauwer.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 28,25; Dito Nat. *f* 29,70; Div. in Eng. per £ *f* 11,65; Frans. *f* 55½; Belg. *f* 55⅞; Pruiss. *f* 34⅝; Hamb. Russen *f* 33½; Russen in R. Z. *f* 34¼; Pools. in fl. *f* 26⅞; Spaans. *f* 2,34.

MADRID, 26 Mei. De 3 pc. 40.15; 1½ pc. 27.80.

WEENEN, 27 Mei. De 5 pc. metall. 82⅝; nat. 83⅝.

LONDEN, 27 Mei. De 3 pc. gecons. recs. 97⅞. Mexico 20½. Spanje 44⅝, en 27.

PARIJS, 27 Mei. De 3 pc. 69 fr. 65; 4½ pc. 93 fr. 35. Spanje 1½ pc. 26⅞.

MARKBERIGTEN.

HAARLEM, 26 Mei. Ter kaasmarkt van heden aangevoerd 5 stapels, wegende 652 n. p.; hoogste markt *f* 18.

GRONINGEN, 24 Mei. Tarwe en rogge met weinig handel, tegen vorige prijzen. Ommel. *tarwe* 70 à 74 p. *f* 6,70 à *f* 7,70; 70 à 74 p. Old. *f* 6,40 à *f* 7,40. *Rogge* 64 à 72 p. *f* 4 à *f* 6,20. *Boekweit* lager; 64 à 68 p. gr. zand *f* 6,65 à *f* 7,45; 64 à 66 p. veen *f* 6,35 à *f* 6,75. *Gerst* iets williger; 54 à 58 p. w. *f* 4,45 à *f* 5,05. *Haver* 10 c. hooger; 36 à 50 p. dikke *f* 3,80 à *f* 5,20; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,90 à *f* 4,30. *Paardenboonen* *f* 6,75 à *f* 7,10. *Koolzaad* iets hooger; *f* 12,50 à *f* 14. *Gort* grove *f* 8 à *f* 8,50; parel *f* 10 à *f* 11.

SNEEK, 25 Mei. *Boter* *f* 37,50. *Kaas* *f* 20 à *f* 26.

DELFT, 27 Mei. *Boter* *f* 42 à *f* 51.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 27 Mei. Den 26sten dezer in Texel binnengekomen: *Thomas & Hannah*, Catchpole, Sunderland; de stoomb. *Minister Thorbecke*, Hull; *Carolina*, Sjoberg, Stokholm; *Ivanhoe*, Simson, Pillau; *Tvende Brodre*, Larsen, Holmstrand; en uitgezeild: *Vrouw Anna*, van 't Veer, Londen; *Fanny*, Teerlink, Rotterdam. Wind n. n. o. - n.

Den 26sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Sunmouth*, Sellars, Rangoon, l. v. Brouwershaven; *Dankbaarheid*, Kostert, Bilbao; de stoomb. *Concordia*, Londen; *Balmoral*, Bristol; *Javiet*, Scotland, Burnt Eiland; *Ann Elisabeth*, Soms en *Empress*, Sacher, beide van Boness; *Exmouth*, Berjan, Middlesbro; *Vigilant*, Watson, *Earl Talbot*, Simpson en *Henry Harriet*, Hall, alle 3 van Newcastle; *Coert Cornelius*, Klontje, Dantzig; en uitgezeild: *Vice Admiraal Rijk*, Rusman, Curaçao; de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Emilie*, Marker, Newport; *Pantalon*, Bruinseels, Cardiff; de stoomb. *Swanland*, Hull. Wind n. n. w.

Den 25sten dezer te Brouwershaven binnengekomen: *John Wright*, Owen, Burnt Eiland en *Visitor*, Paine, Alloa, beide naar Rotterdam; *Margareth*, Hoff, Boness en *Touch me not*, Salt, Grangemouth, beide naar Dordrecht; *India*, Ewely en *Supply*, Buck, beide van Newcastle naar Schiedam.

Voor 10 April te Batavia aangekomen: *Jeanette*, Visser, Hongkong.

Den 7den dezer te Baltimore zeilklaar: *Johanna Wilhelmina*, Thiernau, Rotterdam.

Den 9den dezer te Newjork binnengekomen: *Fredrik Gebhard*, Newburg, Antwerpen.

Den 12den dezer te Corfu binnengekomen: *Heerenveen*, Prins, Antwerpen.

Den 19den dezer te Genua binnengekomen: *Tjetska*, Doewes, Amst.

CARDIFF, 22 Mei. De Nederl. schooner *Arnoldina* (vermoedelijk *Anna Arnoldina*, kapt. van Wijk), is alhier buiten het West-Bukedok liggende aangevaren, en heeft daardoor de boegspriet en een gedeelte van de scheg verloren en meer andere schade bekomen.

*** Getrouwd:

H. L. DE GRAVE,
Ontvanger der Registratie en Domeinen te *Middelharnas*, en
F. C. L. LEDEBOER.

HELDER, 26 Mei 1858.

*** Getrouwd:

W. H. OVERMARS, van *Amsterdam*,
en
M. G. A. VAN HEES.

HAARLEM, 27 Mei 1858.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *D. M. C. RECHLIEN*, geliefde Echtgenoote van C. V. MORRA.
ZAND TE ZIJPE, 23 Mei 1858.

*** Ontijdig bevallen van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe *C. VON HEMERT*, geboren *VAS VISSER*.
Klein BERKENRODE, onder *Heemstede*, 23 Mei 1858.

*** Den 24sten Mei 1858 is te UTRECHT voorspoedig van een welgeschapen ZOON bevallen, Vrouwe *A. P. F. BISDOM VAN CATTENBROEK — VAN HALL*.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *E. T. A. METZGES — VAN MANEN*.
CREFELD, 25 Mei 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *A. M. VAN EYKERN*, geliefde Echtgenoote van Mtt. VAN DER BOON, Apoth.
NOORDWIJK BINNEN, 25 Mei 1858.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *ANNA MARGARETHA VAN ROSSEM*, hartelijk geliefde Echtgenoote van M. HOOG.
BEEST, 25 Mei 1858.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *E. HOVENS GREVE*, Echtgenoot van T. KUIPER.
ZAANDAM, 25 Mei 1858.

*** Heden ontsliep in het tweeëndertigste jaar zijns levens mijn teeder geliefde Echtgenoot GERARD HENDRIK SALTET, Med. Doct. Eene hevige ziekte van slechts weinige dagen ontnam hem aan mij, aan mijne jeugdige Kinderen en aan zijne Moeder, wier eenig overgebleven Zoon hij was. M. C. BRUINIER Wed. *G. H. Saltet*.
AMSTERDAM, 12 Mei 1858.
Wegens Buitenlandsche Betrekkingen is deze Advertentie later geplaatst geworden.

*** Het behaagde den Almagtigen en Alwijze, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijnen zeer waarden en geliefden Echtgenoot, den Wel-Eerwaarden en Zeer-Geleerden Heer BASTIAAN VAN VEEN, heden door den dood tot zich op te roepen, in den gezegenden ouderdom van 82 jaren en 4 maanden, na eene gelukkige echtvereeniging van nagenoeg vijftig jaren.
Hij stierf kalm en zacht, vol vertrouwen des geloofs, hetwelk hij in zijn nuttig en werkzaam leven, gedurende ruim twee en vijftig jaren, zoo in zijne vorige Gemeente *Peuderoijen*, als hier, met vurigen ijver had verkondigd.
AALBURG, 18 Mei 1858. C. VERHEY, Wed. *B. van Veen*.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 56 jaren, mijne Behuwd-Zuster ANNA MARIA HENDRIKA VAN VLADERACKEN.
ALKMAAR, 20 Mei 1858. A. C. VAN HERWERDEN, Wed. *G. P. van Vladeracken*.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne beide Kinderen, na eene hevige ongesteldheid van slechts weinige dagen, mijne innig geliefde Echtgenoot, Vrouwe EVA VAN DEN BOSCH, in den ouderdom van ruim 52 jaren. Mr. H. A. HAARSMA.
DOESBORGH, 22 Mei 1858.
Zullende op uitdrukkelijke begeerte der overledene geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der R. C. Kerk, in den ouderdom van 44 jaren, mijn geliefde Echtgenoot GERRIT GROOT. Allen die hem van nabij gekend hebben, zullen het smartelijk verlies beseffen, hetwelk ik en mijn Zoon in hem gevoelen.
ALKMAAR, den 22sten Mei 1858. ETJE KAGER, Wed. *G. Groot*.
NB. Het *Logement* en *Koffijhuis* zullen op denzelfden voet worden voortgezet.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, mijne hartelijk geliefde Zuster MARIA PETRONELLA VEENEKA, in den ouderdom van 70 jaren. P. B. VEENEKA.
DELFT, 23 Mei 1858.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens door het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot JAN ELDERSZOON BEST, na eene hevige ziekte van 10 dagen, in den ouderdom van ruim 38 jaren; allen, die hem gekend hebben, zullen de grootte van mijn verlies beseffen en mijne diepe smart eerbiedigen. GRIETJE KROON, Wed. *J. Els. Best*.
SCHOORLDAM, 23 Mei 1858.

*** Het DOCHTERTJE, ons op den 15den dezer geschonken, heeft de goede God heden weder tot zich genomen.
BREDA, 24 Mei 1858. L. VAN DEN TOL, H. E. VAN DEN TOL, VERWEY MEJAN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Na de vele dierbare offers, die de Heer van mij terugeischte, ontviel ook heden mij mijne geliefde en hooggeachte Moeder D. HOUWERT, Wed. *C. Roos*, in den ouderdom van ruim 77 jaren. Vele jaren deelden wij lief en leed met elkander, zoodat haar gemis mij des te meer treft. Wed. S. TIDDENS geb. ROOS.
MEDEMBLIK, den 24sten Mei 1858. *Mede uit naam mijns Broeders*.

*** Op den 24sten Mei 1858 is te UTRECHT overleden Vrouwe CONSTANTIA SOPHIA PHILIPPINA VAN LOON, Echtgenoot van J. J. NEPVEU, Gepensionneerd Luitenant-Kollonel der Kavallerie.

*** Heden overleed alleronverwachts mijne dierbare Echtgenoote JOHANNA LAUTERBACH, in den ouderdom van circa 62 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen. JAN VISSER.
AMSTERDAM, 24 Mei 1858.
Strekkende deze tot eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed zacht en kalm, na een langdurig en smartelijk lijden, tot diepe droefheid van mij, zijner Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijne dierbare Echtgenoot, de Heer JASPER CORNELIS PIERA, in den ouderdom van ruim 62 jaren, na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van 12¼ jaren. J. G. DE FREIJN Wed. *J. C. Piera*.
KAMPEN, 25 Mei 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 67 jaren, de Heer J. E. VAN OMMEREN, Weduwnaar van Vrouwe *S. van Olden*.
ARNHEM, den 25sten Mei 1858.

*** Ons eenigst, dierbaar Kind JOHAN, stierf heden morgen ten half 3 ure, in den aanvalligen leeftijd van 4 jaren en 8 maanden.
A. GLIMMERVEEN, Kaptn.
H. GLIMMERVEEN VAN OLDENBARNEVELD, genaamd TULLINGH.
KAMPEN, 25 Mei 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van bijna 40 jaren, mijne geliefde echtgenoot, Vrouwe JOHANNA ELISABETH ENSCHEDÉ, tot diepe droefheid van mij, mijne acht kinderen en onze wederzijdsche betrekkingen. A. C. DALEN.
ROTTERDAM, 25 Mei 1858.

*** Heden overleed Mejufvrouw E. C. DE PAAUW, aan eene beroerte, in ruim twee-en-zeventigjarigen ouderdom.
ROTTERDAM, 25 Mei 1858. Eenige kennisgeving.

*** Op den 25sten Mei 1858 is te SCHAGEN overleden, tot diepe droefheid van haar talrijk gezin, K. DE LEEUW, innig geliefde Echtgenoot van J. HULST.

*** Heden overleed ons jongste Kind CORNELIS, ruim drie maanden oud. Dr. A. W. DE KLERCK. E. H. DE KLERCK, CHEVALIER.
AMSTERDAM, 25 Mei 1858.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 74 jaren, Vrouwe JOHANNA MARIA NUTGES, Weduwe van den Wel-Edel Geboren Heer *Aarnoud David Willink van Bennebroek*. G. WILLINK, *uit aller naam*.
Huis te BENNEBROEK, 25 Mei 1858.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van circa 87 jaren, onze geliefde Tante ANTHONIA KELDERMAN. K. J. KELDERMAN. G. J. KELDERMAN, ALOFSEN.
AMSTERDAM, 26 Mei 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig en bitter lijden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot ENGELBARTUS JACOBUS HOMAN, rustend Leeraar van de Hervormde Gemeente te *Nieuw-Vossemeer* en *Halsteren*, in den ouderdom van ruim 65 jaren. J. E. HOMAN — ROMIJN.
LEYDEN, 26 Mei 1858.

*** **HOOFD-KIESDISTRICT TIEL.**

Eenige kiezers in het District Tiel, bevelen aan hunne mede-kiezers voor de aanstaande stemming als lid voor de Tweede Kamer, ten sterkste aan, in plaats van den Heer Mr. J. M. DE KEMPENAER, de gepensioneerde Generaal Majoor

JONKHR. B. VAN MERLEN,

welke, zoo als verzekerd wordt, in geval van benoeming, zich die keuze zal laten welgevallen.

Gemelde kandidaat paart aan een vast en beraden karakter eene grondige kennis van het krijgswezen, eene specialiteit die volstrekt in de Kamer ontbreekt, een man die op de hoogte der wetenschap, eene grondige kennis van zijn vak paart, gunstig bekend door zijne wetenschappelijke militaire geschriften, onafhankelijk liberaal, en voor een gematigde vooruitgang, die in de kracht van zijn leven (57 jaren) gepensioneerd, nog vele diensten aan zijn vaderland kan bewijzen, en alzoo zijn lidmaatschap eene gedeeltelijke vergoeding zou zijn, voor zijn al te vroegtijdige pensionering, waarover den Heer STORM zich zoo luide onlangs in de 2de Kamer heeft uitgelaten.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen den Heer JACOB HOOGSLAG, in leven Commissionnair, gewoond hebbende en onlangs overleden binnen Amsterdam, worden verzocht daarvan vóór of op medio Junij aanstaande, schriftelijk opgave te doen, *franco* ten Kantore van den Notaris J. G. POUW, op de Keizersgracht, bij de Brouwersgracht, aldaar.

*** Tegen de aanstaande cursus wordt op een Pr. Instituut in Gelderland verlangd nog een paar **KOST JONGE HEEREN.** Inrigting onderwijs en liefderijke behandeling bevelen zich daartoe gunstig aan. Ter nadere informatie adressere men zich met *franco* Brieven, onder Letters A. A., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Op eene Pr. Kostschool in Gelderland wordt gevraagd: Een **SECONDANT** van de 2de of 3de rang, die bij de gewone bekwaamheden, de geschiktheid bezit, met een klein getal jonge lieden van den beschaafden stand omtegaan. Het salaris is boven de gewone verpleging van *f* 250 tot *f* 300. Adres *franco* Brieven, Letters X. Y. Z., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Een Hervormd Predikant, wiens financiën in achterlijken staat zijn geraakt, vraagt voor één jaar slechts ter leen, **DUIZEND GULDEN**, à 4½ of 5 %. Adres, *franco* aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem. Lett. Δ.

*** Met 1 Augustus aanst. wordt er gevraagd: eene KAMENIER of LINNENMEID, van de P. G., van goede getuigschriften voorzien, die goed fijn Naaijen, Stoppen en Mazen kan, de fijne Wasch kan opdoen en verders met de Linnenkast weet om te gaan; adres met *franco* Brieven, onder de Letters D. G., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

*** *On demande de 9. h. du matin jusqu'à 4. h. du midi une GOUVERNANTE EXTERNE, d'un age mur R. P. pour achever l'éducation de deux demoiselles et en état de leur enseigner les langues française, anglaise et allemande, et la musique (piano). S'adresser* franco, *sous initiales B. P., au Bureau Amsterdamsche Courant, Nieuwendyk, H 37, à Amsterdam.*

*** *Une Demoiselle de la R. P. agée de 19 ans, examinée dans les quatre langues etc., désire se voir placée comme SECONDE ou TROISIÈME SOUS-MAÎTRESSE dans un pensionnat florissant. S'adresser, par lettres affranchies, aux initiales J. P., à Monsieur A. KNOOP, Klein-Heiligland à Harlem.*

*** **PALMIERS ET CYCADÉES.**

Un amateur offre en vente, à des prix très-avantageux, de magnifiques PALMIERS et CYCADÉES, ainsi qu' un grand nombre de PLANTES D'ORNEMENT. De belles serres en fer, d'une très-grande dimension, ainsi que des appareils de chauffage, sont également à céder. S'adresser au Bureau de la Belgique horticole, *rue Louvrex* 71 *à Liège (Belgique).*

*** Eine Person, fähig die vollständige Erziehung von Kindern zu übernehmen, der deutschen, französischen & englischen Sprache mächtig, in Handarbeiten & Klavierspielen geübt, wünscht eine Stelle als GOUVERNANTIN einer wohlhabenden Familie. Um nähere Anskunft beliebe man sich gef. *franco* zu wenden an H. T. HENDRIKSEN, Rotterdam, sub Litt. A. B.

*** **EDICTALLADUNG.**

Nachdem die Wittwe weiland Faszbinders HERMANNUS HEMMERS, GESINA, geborene MORWESLEL zu Nordhorn die Insolvenz ihres Vermögens angezeigt hat, ist am 12 d. M. der Concurs über deren Vermögen erkannt, und ihr das Verfügungsrecht entzogen.

Es werden nunmehr alle diejenigen, welche an die Gemeinschuldnerin und an die Concursmasse Ansprüche zu haben vermeinen, vorgeladen, in dem auf

Sonnabend den 10ten Juli 1858

Morgens 11 Uhr vor hiesigen Amtsgerichte anberaumten Termine diese ihre Ansprüche, sowie etwaige Verzugsrechte anzumelden, und die, diese Ansprüche begründenden Urkunden vorzulegen, widrigenfalls sie damit von dieser Concursmasse ausgeschlossen und ihrer etwaigen Vorzugsrechte verlustig erklärt werden sollen.

Zum einstweiligen Curator ist der Advocat BLOCK zu Neuenhaus ernannt, und soll im Anmeldungstermine ein definitiver Curator sowie, falls solches für nothwendig erachtet wird, ein Gläubigerausschusz gewählt werden.

Neuenhaus den 15ten Mai 1858.

Königlich-Hannoversches Amtsgericht,
Bezirk Nordhorn.
ULRICH.

AANBESTEDING VAN ZEEDIJKS-WERKEN.

Dijkgraaf en Heemraden van den Polder WESTZAAN, zullen op Donderdag den 3den Junij 1858, op den middag in de Herberg *het Wapen van Amsterdam*, te Zaandam, in het openbaar Aanbesteden, het uitvoeren van de Werken van ONDERHOUD aan den *Westzaner Zeedijk*, met levering daarbij van al de te dier zake gevorderde MATERIALEN, enz., over het loopende jaar, eindigende den 1sten Maart 1859.

Alles volgens Bestek, dat daarvan, uitgezonderd des Zondags, in den loop der week, de besteding voorafgaande ter visie ligt in voorschreven Herberg en bij den Dijkbaas P. BAKKER Cz., te Westzaan, die van het bedoelde Werk aanwijzing zal doen, in loco, op Dingsdag den 1sten Junij aanstaande, aan te vangen bij de Sluis te *Nauerna*, des morgens ten 9 ure.

Zaandam, 25 *Mei* 1858.

Dijkgraaf en Heemraden voornoemd,
J. C. VAN WESSEM.
De Secretaris,
A. SMIT Gz.

*** **HOOG-HEEMRAADSCHAP VAN WATERLAND.**

Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van WATERLAND, zullen op Donderdag den 3den Junij 1858, des namiddags ten een ure, aan het *Gemeentelandshuis* te Monnickendam, publiek **Aanbesteden:**

Het verhoogen van eenige gedeelten der DIJKSKRUIN.
Het daarstellen en reconstrueeren van STEENGLOOIJINGEN, alsmede het doen van eenige HERSTELLINGWERKEN en het leveren van *Duitsche* STEEN, GRIND, Harde BRIKKEN, Grove en Fijne PUIN.

Alles aan den Noorder IJ- en Zeedijk, afdeeling Waterland. In verschillende perceelen.

De Bestekken, waarnaar bovengenoemde werken worden aanbesteed, zullen 8 dagen, bevorens, ter plaatse alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken worden nedergelegd, ter lezing liggen.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Opzigter D. KOOY; zullende op Dingsdag den 1sten Junij de noodige aanwijzingen worden gedaan, beginnende te Monnickendam des morgens ten 9 ure.

*** **AANBESTEDING.**

Dijkgraaf en Heemraden van den ZEEVANG, zullen op Vrijdag 4 Junij 1858, namiddags een ure, in *het Heeren-Logement*, te Edam, publiek **aanbesteden:**

Het aanleggen van STEEN-GLOOIJING en OEVERWERK, en het herstellen van de DIJKSKRUIN, MAGAZIJNEN en AANSLAGWERKEN, alles aan den Zeevangs-Zeedijk, met de levering van Materialen.

Waarvan Bestek ter lezing ligt: In *den Doelen*, te Hoorn; in het Logement, te Oosthuizen; en in *het Heeren-Logement*, te Edam; en aanwijzing zal worden gedaan op Woensdag 2 Junij e. k. 's morgens 11 ure, te beginnen bij Mijlpaal 4.

*** *Burgemeester en Wethouders van* ALKMAAR, daartoe door den Raad geauthoriseerd, zijn voornemens, op Dingsdag, den 8sten Junij 1858, 's middags ten 12 ure, op het Raadhuis derzelve gemeenten, in het openbaar en aan den minst inschrijvende **aanbesteden:**

Het amoveren van het bovengedeelte, tot aan het Metselwerk, van den STADHUIS-TOREN, en het maken daar ter plaatse van eenen nieuwen TOREN.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen van heden tot aan den dag der inschrijving, van 's morgens 9 tot 2 uur, op de Secretarie der gemeente ter lezing voor de belanghebbenden.

Aanwijzing in loco zal plaats hebben op Vrijdag, den 28sten April 1858, 's morgens ten 10 ure.

De Inschrijvingsbilletten moeten, om in aanmerking te komen, uiterlijk op Maandag vóór de besteding, voor 's middags 2 uur ingekomen zijn.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

Alkmaar, A. MACLAINE PONT.
den 21sten Mei De Secretaris,
1858. SPANJAARDT.

*** Expeditie ROBBERS & Cie en H. BLOM & Cie., **Naar MAASTRICHT zonder overlading** in directe verbinding met Belgie en Duitschland, ligt in lading te Amsterdam: Het SCHIP *DE VROUW FENNEGINA*, Schipper D. H. BLAAK. Adres bij ROBBERS & Cie, Amstel, bij de Nieuwe Prinsengracht, op de Beurs N°. 20.

BERIGT. J. W. SON, Tandmeester en Vervaardiger van Kunsttanden, zal Maandag den 31sten Mei, te spreken of te ontbieden zijn, bij den Heer P. R. GROENEWOUD, te Enkhuizen; den 1sten Junij bij den Heer BAKKER, in *de Eendragt* te Medemblik; den 2den en 3den Junij bij den Heer K. DE VRIES, op het Breed, te Hoorn. Elken Dingsdag, uitgezonderd den 1sten Junij, bij den Heer T. KLOPPENBURG, te Purmerend. Verder aan zijne woonplaats St. Antonie Breedstraat, over het Lokaal *de Ooijevaar*, te Amsterdam.

***** OP VOORDEELIGE VOORWAARDEN TE HUUR,**

HET

Paviljoen-Badhuis,

te Katwijk aan Zee.

Dit Gebouw hernieuwd wordende, en van Meubelen voorzien, alsmede zeer goede Baden bevattende, biedt de gelegenheid aan, tot een ruim bestaan.

Tot en met 29 Mei e. k. hebben zich tot het geven van inlichtingen bereid verklaard den Heer VAN RHIJN, Medicina Doctor, te Katwijk aan den Rhijn, bij Leyden, en den Heer ROEST VAN LIMBURG, Notaris aldaar.

**** TE VELP TE HUUR.**

Twee HEERENHUIZEN, voorzien van alle Gemakken, met Stalling, Tuin en Wandelingen. Te bevragen onder Letter F., bij den Heer G. H. VAN HENGEL Jr., Boekhandelaar aldaar. Brieven *franco.*

***** BOEKDRUKKERIJ.**

Door toevallige omstandigheden biedt men *ter Overname* aan: eene kleine **BOEKDRUKKERIJ**, voornamelijk voor Smoutwerk ingerigt, zeer aantebevelen voor een gevestigd Boekhandelaar, die over *f* 1200.— à *f* 1500.— kan beschikken. Adres met *franco* Brieven onder Letts. H. I., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

***** BOEKDRUKKERS.**

Men biedt te KOOP aan: Een goed werkende **IJZEREN BOEKDRUKPERS**, uit de Fabriek van *Van Heerde;* een Inkt-Tafel met ijzeren Cylinder, Drukbank, Inktbeugel en Rollenbus, Corrigeersteen kan naar verkiezing worden overgenomen. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letters B. S., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 31sten Mei 1858, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren, Dramsche, **Frederikstadsche**, Bijhavensche, Riga, Narva en Dantziger Balken, Noordsche Spieren, Zweedsche Platen, Riga, Dantziger en Noordsche Deelen, Narva Sparren en Sparhouten, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout, en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** OPENBARE VERKOOP op Woensdag 9 Junij 1858, des voorm. 10 ure, in *het Schippershuis*, aan de Oude Wetering, binnen Alkemade, om betaald te worden 1°. Septemb. 1858, van eene groote partij Greenen en Vuren Bergroeden, Zaagstukken, geschikt voor Planken, Ribhout, Heimasten, Juffers, Kolders, Paalhout, Daksparren en andere nieuwe HOUTWAREN; alsmede van eenige AFBRAAK, waaronder Schuif- en Deurkozijnen, en 1600 gave Dakpannen. Alles breeder bij Billetten omschreven.

*** De Notaris VAN MEURS, te Heerde, (Gelderland), is voornemens, ten Huize van *J. Docter* aldaar, op Dingsdagen den 8sten en 22sten Junij 1858, des voormiddags ten 11 ure, bij inzet en toeslag te Veilen en te Verkoopen: Een HEERENHUIS *MOLENBEEKE* genaamd, voorzien van onderscheidene, meest behangen Kamers, met annexe, door water gedrevene Grutterij en Grutterswoning, Bouwschuur, TUIN-, BOUW- en WEILAND en HEIDEGROND, te zamen groot ruim 20 Bunders, waarin tot dus verre met succes eene *Grutterij en Boerderij* wordt uitgeoefend, alles bij en aan elkander gelegen op 10 minuten afstands van het Dorp Heerden. Te aanvaarden het Heerenhuis en de Boerderij den 1sten November 1858, en de Grutterij den 1sten Mei 1859.

Nadere informatiën ten Kantore van genoemden Notaris. Brieven *franco.*

*** Door den Boekhandelaar H. W. MOOY, Heerengracht, bij de Leliegracht, te Amsterdam, is uitgegeven en verzonden:

CASPAR JANSZOON COOLHAES,

DE VOORLOOPER VAN ARMINIUS EN DER REMONSTRANTEN,

door **H. C. ROGGE,**

Pred. bij de Rem. Geref. Gemeente te Moordrecht.

2 Dln. Prijs ***f* 4.50.**

VORMLEER.

Door J. H. ZITMAN te Leyden, is uitgegeven:

1° **VERSTANDS-OEFENINGEN** *volgens het Boek der Moeders*, 136 bladz. met uitslaande tabel à *f* –,60. *Dit werkje is eene gepaste handleiding bij het thans verpligtend onderwijs in de Vormleer.*

2° **P. J. PRINSEN**, *Pestalozzi's leerwijze in de kennis der Getallen;* met platen, gr. 8vo., 3e druk *f* 1,60.

3° **M. B. JUNG**, *De Wijnroei- en Peilkunde, gemakkelijk en eenvoudig voorgesteld*, gr. 8vo *f* 1,50.

4° **C. F. MICHAELIS**, *Pestalozzi's aanvankelijk onderwijs in deszelfs geheelen omvang beschreven*, door N. ANSLIJN Nz., gr. 8vo, prijs *f* 2,00, thans verkrijgbaar à 80 Cts.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, wordt met ongemeen succes gedebiteerd:

DE DERTIENDE.

EEN FAMILIE-ROMAN, DOOR

MEVR. ELISE VAN CALCAR, GEB. SCHIOTLING.

3 Deelen, met Platen. Prijs *f* 9,50.

Door middel van twaalf Predikanten-typen-schetst. De DERTIENDE, in onderhoudende tafereelen en piquante karakter-teekeningen, niet alleen den toestand van onderscheidene Leeraars in hun kerkelijk en huisselijk leven, maar verklaart ook de beteekenis en oorsprong van Godsdienstigen Strijd, die in de laatste 25 jaren, alle eenigzins nadenkende gemoederen bezig houdt, bij het streven naar vrijheid van denken in de toenemende behoefte van Waarheid en Licht, waar het de gewigtigste levensvragen geldt.

*** A. W. SYTHOFF geeft uit de 9de en 10de Aflevering van:

HET BOEK DER UITVINDINGEN,

AMBACHTEN EN FABRIEKEN.

MET EENE VOORREDE VAN

DR. J. BOSSCHA JR.

Met vele Houtgravuren.

INHOUD: INLEIDING. De waardij van den arbeid en zijne betrekking tot wetenschap en kunst.

GESCHIEDENIS DER BOUWKUNST EN DAARMEDE IN BETREKKING STAANDE AMBACHTEN. *a.* Bouwstijl van volken met eene beperkte beschaving. — Tolteken. — Azteken. — Peruanen. — Chinezen. — Japanezen. — *b.* Bouwstijl van die volken, bij welke de beschaving zich voortplantte, — Indiërs. — Aegyptenaren. — Babyloniërs en Assyriërs. — Meden, Perzen en Phoeniciërs. — De Grieksche stijl. — Etruscen. — De Romeinsche stijl. — De Romanische stijl. — De Byzantijnsche stijl. — De Arabische en Moorsche stijl. — De Gothische, Duitsche en Germaansche stijl. — Renaissance. — De werklieden bij het bouwen. — De metselaar. — De timmerman. — De architect.

SPINNEN EN WEVEN. — *Het spinnen.* — Geschiedenis van het spinnen en weven. — De wol. — De katoen. — Het vlas. — De zijde. — Spinnen. De machinale spinnerij. — De Jennymachine. — De cylindermachine. — De watermachine. — De molenmachine. — Voorbereidingswerktuigen tot het kammen en zuiveren der wol. — De klopmachine. — De kam- en krasmachine. — De voor- of wrijfkam. — De fijnkam. — De rekking. — De voorspinmachine. — De fijnspin- of watermachine. — Molens. — Jenny of fijnspinmachine. — Het haspelen, sorteren en verpakken van het garen. — Mechanische wol- en vlasspinnerij. — Strijkgarenspinnerij. — Kamgarenspinnerij. — Vlasspinnerij. — *Het weven.* — De weefstoel. — De kettingboom. — Het getouw, dat getreden wordt. — De maat en schietspoel. — De boom met den opwinder (kruis) of regulator en spanstaaf. — De arbeid die aan het weven voorafgaat. — De inrigting van het getouw en de voornaamste handelingen bij het weven. — De grondstoffen. — De vervaardiging van stoffen, waarbij meer zamengestelde of voorbereidende werkzaamheden noodig zijn. — Taffen weefsels. — Atlas of satijn. — Dubbele stoffen of holle weefsels. — Contramarsch- en Jacquardweefsels. — Ch. M. Jacquard. — Voet- en getrokken werk. — De Jacquardmachine. — Treedmachine. — De nieuwe, electrische weefstoel van Bonelli. — Appretuur. — Gaas. — Fluweel. — Tapijten (Gobelins). — Werken met de lage en hooge schacht. — Linten en chenilles. — *De mechanische weefstoel.* — De katoenmanufactuur in Engeland. — Manchester en Chemnitz. — Kousen fabricaat. — Kanten. Tulle- of Bobinetmachine.

DE POTTENBAKKERIJ EN HET PORCELEIN. — Hoogen ouderdom der pottenbakkerij. — De klei. — Kaoline. — Bewerking der klei. — Vormen. — Gieten. — Bakken. — Verglazen en kleuren. — Aardewerk. — Wedgewood. — Aarden pijpen. — Het porcelein. — Chineesch porcelein. — Bewerking van het porceleinmengsel.

HET GLAS EN ZIJNE BEWERKING. — Aard van het glas. — Geschiedenis. — Werkzaamheden in de glashut. — Holglas. — Tafelglas. — Glazen paleis. — Geplet Glas. — Vervaardiging van spiegels. — Het glasslijpen. — Het glasschilderen. — Het waterglas.

DE LANDBOUW EN LANDHUISHOUDKUNDIGE BEMOEIJINGEN. — Het verledene en tegenwoordige. — De landbouw. — Mest en bemesting. — De grond en zijne bewerking. — De zaaijing en oogst. — Het inzamelen der granen. — De veeteelt. — Paarden. — Rundvee. — De kaasbereiding. — Het schaap. — Bokken. — Varkens. Hoenders. — Bijenteelt. — De ooftboomen. — Landhuishoudkundig overzigt. — Verbouw van granen. — De grond en verbetering van den grond. — Drooglegging (Drainage). — Modelhoeven. — Maatschappijen. — Feesten, Congressen en Tentoonstellingen. De Graanhandel.

DE LANDHUISHOUDELIJKE BEZIGHEDEN. — Het winnen der suiker. — Het suikerriet. — Suikermolen. — Koken. — Raffineeren. — Beetwortelsuiker. Beetwortelsnijwerktuig. — Het persen. — Zuiveren. — Kooken. — Kristalliseren. — Ahornsuiker. — Palmsuiker. Stijfselsuiker. — De bereiding van den wijn, het bier en den brandewijn. — De wijn. — Gistingsplaatsen. — Het Gistingsproces. — Het klaren. — De champagne. — De wijnveredeling. — Het bier. — Mouten. — Broeijen. — Kruiden. — Koelen en gisten. — De brandewijn. — Korenbrandewijn. — Broeijingsproces. — Gisting en destillatie. — De destillatietoestel van Pistorius. — De soorten van brandewijn. — De bereiding van den azijn. — Azijnzuren. — Langzame en snelle azijnbereiding.

DE MIJNWERKER. — De mijnwerker, voorheen en thans. — De opbrengst der mijnen in een jaar. — Een bezoek in eene mijn. — De mijngang. — Ertsaderen. — Het schrappen. — Werktuigen. — Het werken met het houweel. — Het laten springen. — Het in brand steken. — Het maken van groeven. — De verschillende wijzen waarop men de mijnen vormt. — Zilvermijnen in Potosi. — Ontploffingen. — De veiligheidslamp. — Onderaardsche scheepvaart. — Waterwerktuigen. — Welwater. — Kunst om de mijnen te meten. — Het sorteren en toebereiden.

DE ARBEIDER IN DEN SMELTOVEN. — De kennis van den smeltoven. — Gebruik der metalen. — Gereedmaking. — Hamerwerktuigen. — De stampoven. — De liggende oven. — Gloeijen. — Smelten. — IJzer. — Het winnen van ijzer in Engeland. — Birmingham. — IJzererts. — Hoogoven. — Ruwijzer. — Stafijzer. — Pletmachines. — Smeedijzer. — Spoorwegrails. — Voortbrengselen der Duitsche Smeltovens. — Mangaan. — Kobalt. — Arsenicum. — Aluin. — IJzervitriool. — Zink. — Galmei. — Kadmium. — Tin. — Antimonium. — Bismuth. — Lood. — Koper. — Kwikzilver. — Zilver. — Goud. — Platina. — Iridium. — Palladium. — Rhodium. — Ruthenium. — Osmium. — Chromium. — Wolfram, enz.

HET DELVEN VAN FOSSILE BRANDSTOFFEN EN DE BELANGRIJKHEID DAARVAN. — Bezoek in eene steenkolenmijn te Gittersee. — Het bouwen der steunpilaren. — Het gebruiken van kinderen. — Bruinkolen. — Ontploffingen. — Brandende aders. — De broeituinbouw van Geitner. — Onderzeesche kolenmijnen. — De mijn Whiteham. — Houtskolen. — De oorsprong der fossile kolen. — Coke. — Aardolie.

HET DELVEN DER EDELE GESTEENTEN. — Soorten van edel gesteenten. Het slijpen. — Nagemaakte edele gesteenten. — Bergkristal. — Korund. — Spinell. — De diamant. — Het slijpen daarvan. — Topaas. — Pyropen. — Koh-i-nor.

HET VERVAARDIGEN VAN HET KEUKENZOUT. — Bestanddeelen en vorm van het Keukenzout. — Klipzout. — De klipzoutmijn te Wieliczka. — Bochnia. — Zeezout. — Zoutverzamelen. — Bronzout. — Het gradeeren. — Zieden. — Droogstoven. — Voortbrengers. — Bergboorders. — Zout uit putwater. — Onontbeerlijkheid van het zout. — Zout tot bemesting.

DE STEENHOUWER. — Bouwkunst en materieel. — Barnsteen. — Lei. — Griffel. — Tafellei. — Solnhofer lei. — Serpentijn. — Porphyr. — Graniet. — Syeniet. — Trachiet. — Basalt. — Tras. — Hardsteen. — De Weckelsdorfer rotsstad. — Marmer. — Kalksteen. — Beeldhouwen.

HET BERGBOREN. — De bergboorders. — Doel van het boren. — Artesische putten. — Boorgat in Grenelle en nieuw zoutwerk. — Boorkunst. — De boorwerktuigen.

GOUD, ZILVER, PLATINA EN DE BEARBEIDING DAARVAN. Alchymie en chemie. — Adepten. — Dwalingen en verdiensten der Alchymisten. — Rijkdom aan Goud van den ouden tijd. — El Dorado. — Goud- en Zilvermijnen in Hongarije en Zevenbergen. — Börös-Patak. — Kremnitz. — Schemnitz. — Het goud in het Rijnzand. — Het goudwinnen in het Uralgebergte. — De goudlanden. — Californie. — Australie. — Bolivia. — Affineeren. — Gouden baren. — Zuid-Amerikaansch zilver. — Chineesch zilver. — Biljoen. — De bewerking der edele metalen. — Platina. — Werktuigen van Platina. — Platinadraad. — Bladgoud. — Draadwerken. — Kleurengoud. — Verwerking der edele metalen tot geld. — Toetssteen. — Muntwerktuigen. — Munttechniek. — Het slaan. — Vergulden en verzilveren. — Het vergulden in het vuur. — Galvanische verguldíng. — Het goud en zilver plateeren.

DE BEWERKING DER ONEDELE METALEN IN HET GROOT. Kwikzilver. — Cinnaber. — Donderkwik. — Kalomel. — Koper. — Geel Koper. — Spinsbek. — Brons. — Het kunstgieten. — De Bavaria. — Het modeleren. — In de vormzaal. — De koninklijke ertsgieterij te Munchen. — Het vormen der flesschen. — Klokspijs en het gieten van klokken. — Metaal voor kanonnen en het gieten van kanonnen. — Kopergroen. — Koperoxyde. — IJzer. — Het fabriceren van staal. — Smeedijzer. — Gegoten staal. — Fabrieken van werktuigen. — Gebouw van gegoten ijzer. — Kleine werken in staal en ijzer. — Blik. — Pletwerken. — Zwart en wit blik. — Draad. — Vertinnen. — Verzinken. — Kaarden. — Klaviersnaren. — Het gebruik van smeed- en gietijzer. — Gebruik van ijzerdraad. — Draadweefsels. — Lood. — Looden waren. — Looden pijpen. — Looddraad. — Loodasch. — Menie. — Massicot — Loodwit. — Loodsuiker. — Kasseler geel. — Tin. — Bladgoud. — Orgelpijpen. — Zink. — Galvanische eigenaardigheid. — Het zinkgieten. — Het pletten. — Zinken platen. — Daken van zink. — Zinken platen om mede te drukken. — Electrochemische naald. — Soldeeren. — Bismuth. — Margaan. — Nickel. — Kobalt. — Nieuw zilver. — Antinomium. — Arsenicum. — Chromaat- en andere kleuren. — Aluminium. — Nieuw werktuig tot bepaling der waarde van de metalen.

DE WERKTUIGMAKER. — Hulpwerktuigen. — Draaibank voor metalen. — Schaafbank. — Boorwerktuigen. — Werktuigen om wielen te snijden. — Werktuig om gaten te maken. — Klinkwerktuig, enz. — Borsig en zijne fabriek voor werktuigen. — Het stoomwerktuig. — Uitboren der cylinders. — Het draaijen der wielen van de locomotief. — De afzonderlijke werken en het ineenzetten van het werktuig.

DE UURWERKMAKER. — Uitvinding der raderuurwerken. — Zamenstellen van een torenuurwerk. — Het uurwerk van den Straatsburger Dom. — Automaten. — Pierre Jaques Droz en zijn zoon. — De pianospeelster. — De teekenaar en schrijfautomaat. — Kamer- en zakuurwerken. — Inrigting van het kamer- en zakuurwerk. — Chronometer. — Regulateurs. — Speeluurwerken. — Vervaardiging van uurwerken.

DE GEZIGT- EN WERKTUIGKUNDIGE. — De werkkring. — Bewerking van het glas. — Optische glazen. — Flint- en kroonglas. — Het slijpen der brillen en brandglazen. — Verzamel- en verstrooijingslenzen. — Verrekijkers. — Brandspiegels. — Vrijzwevende beelden. — *Tooverlantaarns.* — *Nevelbeelden.* — *Chromatropen.* — Robertson's geestverschijningen. — Vervaardiging van nevelbeelden en chromatropen. — *Barometer.* — Uitvinding daarvan door Galilei en Toricelli. — Otto von Guericke. — Het vervaardigen van den barometer. — De barometer als weerglas. — Huisbarometer. — Radbaroneter. — Hevelbarometer. — Barometer tot het meten der hoogte. — Doos- of Aneroidebarometer. — *Manometer.* — Metaalmanometer. — *Thermometer.* — Uitvinding door Drebbel. — Vervaardiging daarvan. — Thermometer volgens Fahrenheit, Celsius en Réaumur. — Maximum- en minimum-thermometer. — Gebruik van den thermometer. — Metaalthermometer. — *Meter van de vochtigheid der lucht.* — Het weervoorspellertje. — Haar-hygrometer. — Uitvinden van het dooipunt. — Daniell's hygrometer. — August's psychrometer. — *Bascule.* — Areometer volgens graden, volgens percenten en met inachtneming van het specifiek gewigt. — *De luchtpomp.* — De uitvinding daarvan door Guericke. — Maagdenburger halve bollen. — Verbeterde luchtpompen. — Proeven daarmede. — *Mechanische werkplaatsen.* — *Besluit:* Menschelijke en werktuigelijke arbeid.

Heeren Onderwijzers

worden in het bijzonder opmerkzaam gemaakt op het **BOEK DER UITVINDINGEN, AMBACHTEN EN FABRIEKEN**, dat bewerkt is naar **DAS BUCH DER ERFINDUNGEN, GEWERBE UND INDUSTRIEN**, door FRIEDRICH GEORG WIECK, waarvan in zeer korten tijd ruim 25,000 Exemplaren in Duitschland zijn verkocht. De Uitgever heeft zorg gedragen, de bewerking der verschillende Hoofdstukken aan bekwame Deskundigen toe te vertrouwen.

35 CENTS DE AFLEVERING.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.